

Praha 2. ledna 2025

Skončil provoz domovů pro děti do tří let. O všechny děti z bývalých „kojenečků“ je postaráno

Činnost dětských domovů pro děti do 3 let věku (DD3), označovaných také jako kojenecké ústavy, byla ke konci roku 2024 ukončena. Pro všechny děti byla nalezena jiná forma péče, která lépe odpovídá jejich konkrétním potřebám. DD3 představovaly překonanou službu, která není prospěšná pro vývoj nejmenších dětí. Česká republika navíc byla jednou z posledních evropských zemí, která tuto službu umožňovala. MPSV podporuje především neústavní péči.

Ukončení činnosti domovů pro děti do tří let věku deklarovala už novela zákona z roku 2022. Relevanci záměru potvrdil mimo jiné výrazný úbytek dětí, které byly v kojeneckých ústavech umístěny. V roce 2018 poskytovaly DD3 péči asi 650 dětem. Tento počet postupně klesal a například v polovině loňského roku šlo jen o přibližně tři stovky dětí. Často navíc nebyly v kojeneckých ústavech umístěny jen děti do tří let věku, ale i velmi starší, a to až sedmnáctileté děti. Další podrobnosti vysvětlujeme [v podcastu MPSV](#).

„Platí, co jsme opakovaně deklarovali – o všechny děti z bývalých kojeneckých ústavů je postaráno a žádné z nich nezůstalo bez péče. DD3 představovaly zařízení, která v drtivé většině případů již neplnila svůj účel. To potvrzují názory odborníků i [naše vlastní analýzy](#). Vždy je nejlepší, když dítě vyrůstá v rodinném prostředí, a to také chceme nejvíce podporovat. Jako stěžejní tedy vnímáme podporu vlastní rodiny. Když to z nějakého důvodu není možné, přichází na řadu další formy péče, jako třeba péče pěstounská,“ přiblížil **ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka (KDU-ČSL)**.

DD3 byly zpravidla krajská zařízení, zajištění sociálně-právní ochrany dětí jsou v gesci příslušných OSPODů. Všem subjektům MPSV v souvislosti s řešením situace dětí umístěných v kojeneckých ústavech poskytlo individuální metodickou podporu. Zvýšená asistence MPSV byla nutná asi ve 30 případech.

Některá zařízení typu DD3 samovolně zanikla, další prošla transformací na jiné sociální služby (odlehčovací péče, denní nebo týdenní stacionáře apod.) nebo zdravotní služby (lůžková a následná péče), případně zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Transformace zařízení jsou v působnosti příslušných zřizovatelů. I nadále bude ve výjimečných situacích zajištěna péče v zařízeních pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

Lepší péče, která odpovídá specifickým potřebám dětí

„Pro velkou část dětí se úspěšně podařilo najít lepší řešení, než je ústavní péče. Mezi ně patří bezpečný návrat do vlastních rodin, umístění do pěstounské péče či osvojení. Chtěl bych poděkovat všem, kdo se na úspěšném skončení překonaných ústavů podíleli, zejména kolegům z OSPODů. Poděkování patří i pěstounským rodinám, kterým není lhostejný osud těch nejzranitelnějších dětí,“ dodal ministr Jurečka.

Asi 41 % dětí umístěných v DD3 se vrátilo vlastní, již bezpečné, nebo náhradní rodiny, dalších cca 58 % z nich přešlo do jiného typu zařízení podle svých potřeb nebo zůstaly v transformovaném zařízení, které změnilo typ poskytované služby. Jednotky případů byly řešeny individuálně. Pro lepší fungování celého systému MPSV věnuje zvláštní pozornost [rozvoji pěstounské péče](#), [výraznou modernizaci](#) prošla i péče o ohrožené děti obecně.